

Ceny ogłoszeń

za wiersz milimetry przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drobne ogłoszenia po 10 groszy dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni:
Sosnowiec, ul. Jagiellońska 11.
Kielce, ul. 3-go Maja 5.

Kielce

ODDZIAŁY:

KIEŁCE, ul. Wspólna 12, tel. 19-78; BĘDZIN, Małachowskiego 24; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14, ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZĘŁADZ, Plac 11 listopada 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki, tel. 16.

Wykluczenie Abisynji z ligi narodów?

Włoskie żądanie odrzucone przez Anglię

PARYŻ, 28.8. Powróciwszy wczoraj z parodiowego wypoczynku premier Laval wziął się, bez straty czasu do roboty, podejmując nową próbę pośredniczenia pomiędzy Włochami a Anglią. Premier odbył dwie rozmowy z ambasadorem Włoch, w międzyczasie zaś konferował z ambasaderem Wielkiej Brytanji. Rozmowy te wywołały w kręgach politycznych ogromne zainteresowanie.

Prasa paryska podaje sprzeczne informacje o tych rozmowach. Zazwyczaj dobrze poinformowany „Euvre” twierdzi, że ambasador włoski zapowiedział żądanie Włoch wykluczenia Abisynji. Na sesji Rady Włochy przedstawiłyby swe skargi na Abisynję i wskazując na niewykonanie przez nią przyjętych w pakiecie zobowiązań, zażądały jej wykluczenia.

Ambasador obiecał zakomunikować rządowi Francji i Anglii tekst raportu włoskiego, jednocześnie jednak zażądał, aby Abisynji nie pozwolono przedstawić Radzie Ligi jej oskarżeń pod adresem Włoch.

Inne pisma wyrażają natomiast wątpliwości co do tego, czy Włochy zażądają wykluczenia Abisynji. Żądanie takie musiałoby spotkać się z członkami Rady nie zgodzili się na

strym sprzeciwem Anglii. Także inni wykluczenie Abisynji.

Co się tyczy rozmowy Laval z ambasadorem W. Brytanji, to pisma paryskie twierdzą, że amb. Clare wysunął żądanie, aby Włochy trzymały

się ściśle decyzji ligi narodów.

Szereg dzienników oświadcza ponownie, że Francja nigdy się nie zgodzi na zastosowanie sankcji przeciw Włochom. Laval zakomunikował to wczoraj ambasadorowi W. Brytanji.

Synowie Mussoliniego tryumfalnie jadą na wojnę

LONDYN, 28.8. Z Port Saidu donoszą, iż w dniu wczorajszym zebrały się w porcie tysiące Włochów, przybyłych nawet z daleka, aby powitać synów Mussoliniego, Brunona i Vittoria, udających się na pokładzie parowca „Saturnia” do Erytrei.

Gdy okręt, otoczony małymi parowcami, motorówkami i żagłówkami, zajęł miejsce w porcie, zawinął do por-

tu, zgromadzone na brzegu tłumy zaczęły wiwatować na cześć Duce i jego rodziny.

Dziś rano, gdy okręt ruszył w dalszą drogę, towarzyszył mu wzdłuż kanału nieprzerwany sznur samochodów, których pasażerowie nieustannie wznosili okrzyki na cześć armji włoskiej.

Z tęsknoty do muzyki powiesił się 9-letni chłopiec

TCZEW, 28.8. Biedna robotnica wdowa Szulerkowska miała wiele kłopotu ze swym 9-letnim synkiem, Stasiem. Chłopak od najmłodszych lat miał wielkie zamiłowanie do muzyki, często błągał matkę, aby mu kupiła skrzypce lub mandolinę.

Biedna robotnica zarabiała ledwie tyle, żeby dziecko wyżywić i nie mogła sobie pozwolić na wydawanie pieniędzy na instrumenty muzyczne. Zrozpaczony z tego powodu chłopiec, zakradł się wczoraj do spiżarni sąsiadów, wbił hak w ścianę, umocował sznurek i powiesił się.

Strajk chłopów litewskich i krwawe starcia z policją

BERLIN, 28.8. Z Tyłży donoszą: Strajk włościan na Litwie przybiera ostre formy. Policja zmuszona była do interwencji przeciw posterunkom strajkowym włościan, rozstawionym na jednej z głównych szos litewskich z Marjampola do Kowna, na przestrzeni 10 km. Policja strzelała i zabiła 2 włościan, a wielu raniła. Został zabity także jeden policjant, a 7 odniosło rany.

O wydarzeniach tych krąży w Kownie sprzeczne pogłoski. Mówi się, że strażnicy w wielu miejscach przyłapczyli się do chłopów. Wczoraj wysłano z Kowna całą policję na pomoc dla policji prowincjonalnej.

Maliny i czereśnie zakwitły

WEJHEROWO, 28.8. W ogrodach pod Wejherowem, a nawet pod Prekiem zakwitły poraz drugi w bieżącym roku czereśnie. Również poraz drugi kwitną maliny, a w lasach jeżyny. Wegetacji roślin sprzyja słoneczna pogoda.

Anglicy walczą z plemieniem zbuntowanym

BOMBAJ, 28.8. Zaciekle walki na pograniczu północno-zachodnim Indji pomiędzy wojskami brytyjskimi a plemieniem Mohmaudów trwają. Według informacji ze źródeł brytyjskich, poległo co najmniej 60 powstańców, Anglicy zaś stracili 5 żołnierzy tubylców i 1 ranionego oficera. Wojska brytyjskie posuwają się naprzód, chcąc oczyścić główną drogę do Gwaljoru. Przywódca powstańców został w pobliżu Szahdżepurn zamordowany. Władze angielskie obawiają się, że inni przywódcy powstańców udali się w góry i wzięli z sobą posiłki do Laszkaru (nowe miasto Gwaljoru).

Marconi zgłosił się na ochotnika

RZYM, 28.8. Znakomity wynalazca włoski Marconi zgłosił się na ochotnika do armji. Jak się dowiadujemy 9 września wyjedzie on przed udaniem się do Afryki do Paryża na międzynarodowy kongres naukowy.

Zbrodniczy zamiar robotnika

CHORZÓW, 28.8. W sądzie okręgowym w Chorzowie odbyła się dziś rozprawa przeciwko Janowi Olearczykowi, emerytowanemu kierownikowi ruchu w państwowej fabryce zw. azotowych, oskarżonemu o to, że w kwietniu br. usiłował nakłonić robotnika Ignacego Kucię do wsypania karbitu do wentylatora, co mogłoby spowodować eksplozję. Kucia nie wykonał danego mu zlecenia i zgłosił to w zarządzie fabryki. Olearczyk niecennego czynu zamierzał dopuścić się z zemsty za zwolnienie go z pracy. Sąd skazał Olearczyka na 7 miesięcy więzienia.

Wybuch kotła

w fabr. „Westen” w Wolbromiu

Wczoraj w fabryce gumy w Wolbromiu miał miejsce wypadek, który pociągnął za sobą ofiary w ludziach.

Wskutek niedopatrzienia robotników w kotle ze sprężonym powietrzem została zerwana pokrywa. Jeden z robotników uległ tak silnym obrażeniom, że istnieje słaba nadzieja utrzymania go przy życiu, drugi robotnik uległ również, dość poważnym obrażeniom, trzeci zaś robotnik, który się znajdował w krytycznym momencie w pobliżu kotła — ma złamaną rękę.

Na miejsce wypadku udał się insp. Wesolowski i prokurator, którzy zbierali urzędowe wypady.

Sensacja w Warszawie

Siostra podpalacza Reichstagu jedzie do męża, którego nie widziała.

WARSZAWA, 28.8. Wczoraj przejeżdżała przez Warszawę z Sofji do Moskwy bułgarska artystka operowa, p. Iljewa, siostra znanego z sukcesu berlińskiego Dimitrowa. Wyjazd tej śpiewaczki nastąpił w dość osobliwych okolicznościach. Nie udaje się ona ani na koncerty, ani też na występy operowe, lecz do męża, którego jeszcze nie zna.

Mianowicie, pani Iljewa występowała ostatnio w operze w Ljone, jednak władze francuskie zażądały od niej, by przyjęła obywatelstwo francuskie. Śpiewaczka odmówiła, wobec czego musiała Francję opuścić i udała się do swego miasta rodzinnego. Chcąc uciec się na występy do Rosji sowieckiej, napisała do swego brata, by jej pomógł.

Dimitrow nawiązał wówczas kontakt ze znanym moskiewskim kapelmistrzem, Kirowym, któremu siostrę zarekomendował. W odpowiedzi na swą propozycję p. Iljewa otrzymała od dyrygenta list wyjątkowej treści. Kapelmistrz pisał, że ją pokochał z fotografii, że proponuje jej, by zawładła z nim

związek małżeński.

Zgodziła się. Kirow wówczas wpisał ją do rejestru małżeństw i wysłał jej wizę. Tak więc udaje się obecnie do Moskwy do męża, którego jeszcze nie zna. Na dworcu Głównym śpiewaczka żegnała znajomi i niektórzy artyści.

PONURA ZBRODNIA

4 ofiary szaleńczej miłości

WIELUN, 28.8. Wies Raczyn pod Wieluniem była widownią ponurej zbrodni, której tło przedstawia się następująco:

Piotr Kłobuz, właściciel 4-morgowego gospodarstwa, liczący 29 lat, mając żonę swą we Francji, dokąd wyjechała na roboty, przyjął sobie służącą 18-letnią Weronikę Majdówną. Gdy po pewnym czasie matka Majdówny dowiedziała się, że córka jej zastępuje we wszystkim żonę Kłobuza odebrała ją ze służby.

Kłobuz zakochany w przystojnej Majdównie, starał się wszystkimi sposobami nakłonić córkę do powrotu w przeciwnym razie groził zabójstwem. Groźbę wykonał w dniu wczorajszym raniąc śmiertelnie z rewolweru Majdównę, jej matkę Józefę i brata jej Gawłowskiego Józefa lat 48. Po zbrodni Kłobuz pozbawił się życia wystrzałem z rewolweru w głowę. Weronika Majdówna po przewiezieniu do szpitala zmarła, matka jej walcząc ze śmiercią, ciężko postrzelona w głowę.

STATEK „PIŁSUDSKI” W DRODZIE DO Gdyni.

TRIEST, 28.8. Odpłynął z Triestu z mola Bersaglieri polski motorowiec transatlantyki „Piłsudski” w pierwszą swoją podróż morską do Gdyni. Podróż rozpoczęła się ze znacznym opóźnieniem, spowodowanym dużymi opóźnieniami pociągów, które wiozły pasażerów do portu. Pasażerowie statku „Piłsudski” składają się przeważnie z obywateli polskich, którzy ze wszystkich stron Polski podążyli do Triestu, ażeby uczestniczyć w pierwszej podróży nowozbudowanego motorowca. Statek był odświętnie udkorowany flagami, pasażerowie byli w dobrym nastroju mimo deszczu i szarego nieba. Na molo zebrało się mimo deszczu sporo publiczności, żegnającej odpływający statek.

W CZASIE BURZY. W POW. ŁUKOWSKIM SYN PADŁ OD PIORUNA U STÓP MATKI

ŁUBLIN, 28.8. We wsi Zambrów, wydarzył się straszny wypadek porażenia piorunem.

Kiedy 17-letni Jan Krasuski wyszedł ze swą matką do pracy w polu, rozszalała nagle burza z piorunami i chłopiec został śmiertelnie ranny piorunem u stóp swej matki.

Chłopiec został zabity na miejscu, a matka nie uległa żadnym obrażeniom.

DZIKI NA ULICACH MIASTA SIAŁY POPŁOCH WŚRÓD MIESZKAŃCÓW

WŁODZIMIERZ, 28.8. W lasach majątku Poryck, powiatu włodzimierskiego pojawiły się w wielkiej ilości dziki które niszczyły zboże i kartofle, narażając na poważne straty materialne okoliczną ludność.

Stado dzików rozzuchwalało się do tego stopnia, że wczoraj 4 dziki w białych dzień pojawiły się w miasteczku Poryck, siejąc popłoch wśród mieszkańców. Do piero uzbrojony personel miejscowej gminy odpędził dziki, zabijając dwie sztuki.

ŁODZIARZE WŁOSCY Z POLSKI CHCA JECHAĆ NA FRONT.

POZNAN, 28.8. Jak słychać, natychmiast po sezonie wyjechać mają z Poznania łodziarze włoscy, którzy jako ochotnicy zamierzają się zaciągnąć w szeregi przeciwko Abisynczykom.

Podobno śladem łodziarzy włoskich w Poznaniu, mają pójść wszyscy inni, posiadający swe łodziarnie na terenie całej Polski. Włosi zapewniali, że na przyszły sezon wrócą do Polski spowrotem, ponieważ do tej pory Abisynja będzie już w posiadaniu Italii.

BANDYCI WYWIEZLI SAMOLOTAMI SWYCH TOWARZYSZY Z WIEZIENIA.

WIEN, 28.8. Z Nowego Jorku donoszą o niezwyklej aferze, nadającej się na scenariusz do awanturistycznego filmu kryminalnego.

Mianowicie banda gangsterów uwolniła w niezwyklej sposób swoich trzech towarzyszy z więzienia, znajdującego się na wyspie Bostonu.

W tym celu gangsterzy przybyli samolotami na wyspę, na której znajduje się więzienie otoczone wysokim murem.

Wszyscy więźniowie zajęci byli pracami budowlanymi i poruszali się swobodnie na terenie wyspy. Samolot wylądował i momentalnie wskoczyli do niego trzech najniebezpieczniejszych bandyci.

Zanim strażnicy zorientowali się w sytuacji samolot wystartował i wzbił się w ciągu kilkunastu sekund w powietrze.

Kiedy straż więzienna zaczęła strzelać oddali bandyci z karabinu maszynowego umocowanego na samolocie szereg strzałów, raniąc ciężko dwóch strażników.

Zarządzony natychmiast pościg na samolotach policyjnych nie dał żadnego rezultatu. Dyrektor więzienia został zwolniony ze służby.

W sprawie tej władze wdrożyły energiczne śledztwo. Za schwytanie bandytów wyznaczono nagrodę w sumie 10.000 dolarów.

Strzałem z dubeltówki w głowę szpiega uwolnił się od służby sowieckiej

WILNO, 28.8. Władze KOP-u zlikwidowały niedawno jedną z najruchliwszych dróg w powiecie młodeckim, po której odbywał się szmugiel komunistyczny bibuły agitacyjnej w głąb Polski. Przy tej sposobności zginął dawny szpieg i zdolny agent sowiecki, Mikołaj Dzik rodem ze wsi Rabce, gminy chocińskiejskiej.

Mikołaj Dzik zaciągnął się do szpiegowskiej służby sowieckiej jeszcze w 1931 r. Udało się mu namówić swego sąsiada Litwinkowicza, który został właśnie bombardjerem w jednym z pułków wileńskich, ażeby mu dostarczał materiału wojskowego. Przylapany przez władze wojskowe na zdradzie, Litwinkowicz został wyrokiem sądu doraźnego przy okręgowym sądzie wojskowym **skazany na śmierć i rozstrzelany.**

Skompromitowany w tym procesie Mikołaj Dzik uciekł do Sowietów, gdzie został przyjęty jako przemysłnik (bibuły komunistycznej). Szukając pewnego przejęcia przez granicę, wyruszył w towarzystwie innego osobnika znaną sobie drogą w pobliżu wsi Rabce. Działo się to dnia 15 września ub. roku. W trakcie przekraczania granicy, na odcinku między strażnicami KOP-u w Zalesiu i Łowezycach, obaj przemysłnicy zostali spostrzeżeni przez patrol KOP-u. Towarzysz Dzik zdołał uciec na stronę bolszewicką. Dzik zaś korzystając z ciemności, ukrył się po naszej stronie wraz z workiem, pełnym bibuły agitacyjnej.

Zabezpieczwszy bagaż w lesie, Dzik przedarł się wśród ciemności do swej rodzinnej wsi Rabce: potargany, bez czapki i okrwawiony. Tego wieczora odbywało się właśnie wesele jego siostry. Dzik podszedł do chaty, patrzył przez okno, ale do środka nie ośmielił się wejść. Poszedł tedy do niejakiego Bułkowskiego, przenocował w jego stodole i uprosił go o kupno czapki. Tymczasem zapadł zmierzch. Dzik zażądał, żeby mu Rutkowski sprowadził jakiegoś sprytnego chłopca. W tym momencie przecho-

dził obok stodoły 20-letni Aleksander Szaraganowicz z zaścianka Darysze. Po sprowadzeniu go do stodoły, Dzik grożąc wydobytym „Naganem”, zwerbował przerażonego chłopca i nie pozwolił mu nawet pójść do domu po buty, gdyż tej jeszcze nocy mieli przejść granicę do Trusewicz po stronie sowieckiej, gdzie Szaraganowicz miał otrzymać

dalsze instrukcje i pieniądze.

Było już po godz. 10-ej wieczór. Poszli przez las i łąkę ku granicy. Szaraganowicz prowadził wprost na dom swego krewnego Dołuka, spodziewając się, że w ostatniej jeszcze chwili uda się mu wyknąć z rąk bolszewickiego naganieja.

Tuż nad granicą sowiecką Dzik ukrył się za krzaki i polecił Szaraganowiczowi, by przejrzał miejscowość, czy niema patrolu KOP-u. Chłopiec poszedł wprost do stogu siana, gdzie jak wiedział już przedtem, Dołuk miał ukrytą nabitą dubeltówkę z obciętymi lufami.

Był to dla niego jedyny ratunek.

Okrety widma

Straszne tajemnice zaginionych statków

Dzwonem pogrzebowym okrętów, które nie wróciły, jest słynny dzwon „Lutine Bell”, wiszący w hali Lloydu największego towarzystwa ubezpieczeniowego na świecie w Londynie. Dzwon ten oznajmia żałobnym głosem gdy zatoni jakiś okręt. Był on dzwonem okrętowym fregaty „Lutine”, która zatonała w roku 1793 za Zwieterze wraz z ładunkiem złota, wartości około 1 miliona funtów.

W czerwcu 1909 roku opuścił parowiec „Varata” z załogą, liczącą 400 ludzi, port Durban w południowej Afryce. Wieczorem pierwszego dnia podróży był widziany przez jakiś angielski parowiec, a jeszcze przed zapadnięciem nocy zatonał wraz z załogą. Morze było gładkie jak stół. W tym miejscu oceanu niema żadnych raf podwodnych. Nie mogła nastąpić eksplozja, ponieważ nieznalezionoby pływające po powierzchni wody szczątki okrętu. Ale angielski okręt, wysłany na poszukiwanie, nie znalazł nic, i morze pochłonęło jeszcze jedną tajemnicę. Do piero w cztery lata później fale wyrzuciły na wybrzeże Nowej Zelandji łódź ratunkową „Varaty”, ale nie znaleziono w niej

żadnych śladów ludzi.

Po upływie 10 lat jeden z angielskich parowców miał w tym samym miejscu dziwny wypadek. Nagle na pełnym morzu niespodziewanie uderzenie wstrząsnęło okrętem, poczem stwierdzono, że w dniu okrętu jest wielka dziura. Wypadek ten był trudny do wytłumaczenia. Przeprowadzone natychmiast badania wykazały, że ocean jest w tym miejscu bardzo głęboki, a więc żadna podwodna rafa nie mogła spowodować dziury. Od tego czasu panuje u żeglarzy całego świata zabobny lęk przed tym miejscem i wielu z nich wierzy, że w niezmiernie głębokości tam potwory, które napadają okręty. W każdym razie każdy kapitał omija to miejsce i okrąża je zdaleka.

Ale nie tylko oceany mają swoje tajemnice.

Posiadają je również małe morza, na których znikają okręty bez żadnego

Ze schowaną pod świtką bronią, wrócił Szaraganowicz do Dzika. Spoczątku szli razem obok siebie, później Dzik ruszył przodem, mrucząc pod nosem:

— Teraz się już nie boję, gdyby nawet zobaczyli, będę się ostrzeliwał i zdążymy na drugą stronę. Jeżeli spróbujesz uciekać zastrzelę cię.

W tym momencie byli już o kilka kroków od granicznego słupa. Dla chłopca nadeszła ostatnia sekunda ratunku. Wyciągnął spod świtki broń i palnął z obydwu luf dubeltówki grubym strumieniem w tył głowy szpiega. Dzik padł martwy, a Szaraganowicz pobiegł i o wszystkim zameldował strażnikowi KOP-u w Zalesiu.

Sąd okręgowy w Wilejce rozpatrywał sprawę Szaraganowicza, oskarżonego o zabójstwo człowieka. Szaraganowicz odpowiadał z wolnej stopy. Sąd biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności tej sprawy, uwolnił go od kary z art. 22 § 1 K. K. uznając, że działał w celu uchylenia bezpośredniego niebezpieczeństwa, grożącego dobru własnemu.

go śladu. I tak np. rosyjski krawcównik „Rusalka” przepadł bez wieści przed 40 laty koło wyspy Dago w zatoce ryńskiej. Wraz z okrętem zginęło 180 ludzi załogi.

Na ruchliwych kanałach jest rzeczą wprost niemożliwą, ażeby przepływały okręty, które mogły zginąć, gdyż widziany jest nieustannie przez inne okręty. A jednak stało się tak z angielskim parowcem pocztowym „Calder”, który spuszczonej był na wodę w roku 1930 i posiadał najlepsze aparaty radiowe, doświadczonej załogę i odbył drogę z Hamburga do Hull już kilkanaście razy.

W kwietniu 1931 roku okręt ten przepadł.

Nie znaleziono nigdy ani jednego szczątku, ani łodzi ratunkowych.

Legenda twierdzi, że okręty nie zatonały, lecz tułają się po morzach, jako okręty - widma. Niekiedy legenda ta karmi się nowym żerem, bo jakiś okręt spotyka nagle na morzu drugi okręt który dawno zaginął. Oczywiście, że nie można się nigdy z tym okrętem skomunikować.

W październiku 1927 roku czteromasztowiec „M.K. Thurlow” rozbił się w pobliżu Kap Hattas. Część załogi wyratowała stacja ratownicza. Druga część załogi pozostała na okręcie.

Nazajutrz okręt znikł. Początkowo sądzono, że zatonał w czasie burzliwej nocy. Ale w kilka tygodni później pewien holenderski parowiec spotrządził zaginiony okręt na oceanie Atlantycznym.

Posłał mu sygnały, lecz nie otrzymał odpowiedzi.

Okręty wysłane na poszukiwanie nie znalazły śladu zaginionego okrętu. W jakiś czas potem widziały „Thurlow” trzy amerykańskie parowce, które podały dokładne miejsce spotkania. Wysłano całą flotylę łodzi torpedowych, ażeby znaleźć okręt. Przez osiem dni łodzie przeszukiwały cały teren, lecz napróżno.

Jeszcze kilka razy później widziały „Thurlow”, lecz ilekroć zbliżano się do „Thurlowa”, okręt zmieniał kurs i znikał.

Czy awantura włosko-abisyńska rozpęta wojnę światową?

Podniecenie w Anglii — Stanowisko Ameryki — Potęga militarna Włoch

Uchwały rządu brytyjskiego, na które z najwyższym napięciem czekał cały świat, nie dają jasnego obrazu politycznych zamierzeń Anglii. Jedyna pozytywna uchwała, która została poślana do publicznej wiadomości, dotyczy utrzymania w mocy zakazu wywozu broni i materiałów amunicyjnych do Włoch i Abisynji. Ta uchwała miała na celu zademonstrowanie przed światem wspólnego frontu francusko-angielskiego. Znajdujemy się więc w tej samej sytuacji, jak przed rozpoczęciem prac komisji arbitrażowej, kiedy to Francja i Anglia postanowiły wspólnie wydać zakazy wywozu broni do Abisynji i Włoch, by nie utrudniać obrad komisji ligowej. Ostatnią uchwałą rządu angielskiego podkreśla również możliwość pokojowego załatwienia sporu między Londynem, Paryżem a Rzymem, co nie jest wykluczone.

Spodziewano się, że rząd angielski odpowie światu na pytanie, które sobie stawia już nie od dziś: CO ZROBI ANGLJA NA WYPADK WŁOSKO-ABISYNSKIEJ?

Tak się nie stało i szczególnie rozszarowanie z tego powodu panuje w kręgach konserwatystów angielskich. Nie wiadomo o sankcjach karnych na wypadek wojny, o ich rodzaju i t. p. Czy jednak rząd angielski nie myślał o żadnych sankcjach i czeka jedynie na uchwały ligi narodów? Wydaje się, że napewno jest inaczej. Tylko że Anglia uważa, iż lepiej jest z takimi kwestiami nie wyskakiwać na forum publiczne, tembardziej, że nie są one jeszcze aktualne. Anglia stawia na ligę narodów, ale równocześnie przygotowała się na wypadek konieczności indywidualnej ingerencji. Ogłoszenie już dziś pewnych danych w tej materii mogłoby wywołać jak najgorszy efekt. Anglia woli więc teraz iść ręką w rękę z Francją, a dopiero gdy liga zawiedzie, wystąpić samodzielnie. Jakiego rodzaju sankcje byłyby zastosowane, trudno teraz przewidzieć, będą one uzależnione od akcji strony przeciwnej.

W LONDYNIE SĄDZI, że w wypadku, kiedy Genewa nie będzie mogła dojść do porozumienia w sprawie sankcji wobec napastnika, akcja wojenna toczyć się będzie normalnym torem. Zanim Genewa wypowie swoje zdanie, wojska włoskie odniosą szereg zwycięstw i będą się posuwać w głąb Abisynji. Wojskowi fachowcy angielscy utrzymują, że w pierwszej fazie walk włosi mogą liczyć na pewien sukces, natomiast dalsza akcja będzie bardzo ciężka i połączona z dużymi niespodziankami. Wtedy włosi będą skłonniejsi do rokowań na warunkach przedstawionych na ostatniej konferencji w Paryżu, aniżeli przed rozpoczęciem akcji wojennej. Strategicy angielscy oceniają bardzo sceptycznie możliwość zwycięskiej wojny w Abisynji, podkreślając, iż główną trudność tkwi w niemożliwości rozwiązania problemu zaopatrzenia wojska w środki żywnościowe i amunicję. W daleko lepszych warunkach geograficznych zużywała dzień nie podczas wojny światowej dywizja we Francji 100 ton środków żywnościowych (z wyłączeniem amunicji, sprzętu technicznego i t. p.). Gdyby wojna miała ograniczyć się do udziału w niej kilku dywizji i przy uwzględnieniu przestrzeni, to i wówczas

DOSTARCZENIE ŚRODKÓW ŻYWNOŚCIOWYCH DLA WOJSK UWAŻANE JEST ZA PRAWIE NIEMOŻLIWE.

Wobec takich horoskopów wyprawy wojennej Anglii są zdania, że w pierwszym okresie wojny dość będzie odmówić Włochom pomocy materialnej. Wystarczy, aby liga narodów zgodziła się na zastosowanie czysto gospo-

darczych sankcji, jak np. zakazu sprzedaży broni, potrzebnych surowców, udzielania kredytu i t. p. Zachodzi poważna wątpliwość, czy Francja będzie uczestniczyć w takich sankcjach. Anglia liczy się już z tą ewentualnością i przygotowała się do zastosowania takich sankcji gospodarczych, które nie znalazłyby poparcia ligi narodów.

Najbardziej wymowny jest jednak fakt nawiązania rozmów z rządem amerykańskim w sprawie abisyńskiej. Okazuje się teraz, mimo kilkakrotnych zaprzeczeń, że Londyn zawczasu zbadał teren w Waszyngtonie. Ogłoszenie decyzji rządu amerykańskiego o przestrzeganiu „ściślejszej neutralności” na wypadek konfliktu wojennego jest dużym sukcesem i poważną pomocą dla Londynu. Oznacza to bowiem, że STANY ZJEDNOCZONE ODMÓWIĄ WOJUJĄCYM WŁOCHOM UDZIELANIA JAKIEJKOLWIEK POMOCY

w postaci kredytów, sprzedaży broni, czy też surowców. Anglicy są zdania, że porozumienie angielsko-amerykańskie w sprawie zastosowania sankcji karnych jest niemniej skuteczne aniżeli kolektywna uchwała ligi narodów o zastosowaniu sankcji. Nie od rzeczy będzie jeszcze wskazać, iż Londyn liczy się poważnie z tem, że kraje skandynawskie, znajdując się w sferze wpływów angielskich, oraz niektóre inne państwa staną indywidualnie na gruncie sankcji angielskich.

Wydaje się jednak wątpliwe, czy Anglia zdecyduje się na zastosowanie sankcji takich, jak zamknięcie Suesu. Włochy odpowiedziały już na to przez usta Duce, że uważać będą krok ten za CASUS BELLI.

Tymczasem nietylko poważni publicyści angielscy z Garvinem na czele, ale i premier Australii, min. Hughes, przestrzegają rząd W. Brytanii przed angażowaniem się w awanturę wojen-

ną z Italją, która w danej chwili jest ich zdaniem — silniejsza militarnie od Anglii na morzu Śródziemnym i mogłaby przeciąć linję komunikacyjną z Indjami i resztą Imperjum.

Haile Selassie

król Abisynji w karykaturze.

Dość nieoczekiwaną dla opinii europejskiej jest w tem wszystkim rewolucja na temat potęgi militarnej Italji. Że musi ona być wielka, wynika to z oceny sytuacji przez ludzi przywykłych do liczenia się ze słowami tam, gdzie chodzi o dobro i bezpieczeństwo Imperjum brytyjskiego.

F.

W Londynie odbyły się demonstracje przeciw włoskie, gdzie zebrani manifestowali swe sympatie dla Abisynji.

Wojna za pasem

Czerwony krzyż w drodze do Afryki— 15-go września należy się spodziewać rozpoczęcia operacji wojennych

Prawie w zupełnej tajemnicy wypłynął 20 bm. z Hawru motorowy jacht „Trenora” o pojemności 200 ton, wioząc na pokładzie misję samarytańską, przeznaczoną dla Abisynji. Na czele misji stoją: hr. Byron de Prorok, były wateł Stanów Zjednoczonych i Anglik, E. G. Stanley, właściciel jachtu. Wyprawę finansują kobiece kluby w Ameryce. Pierwszym etapem podróży jest Berbera, stolica ang. Somali.

Hr. Byron de Prorok jest doświadczonym podróżnikiem, znającym dokładnie Abisynję i Arabję, gdzie niedawno przebywał, starając się odszukać zaginioną stolicę królowej Sheby, kolebkę etjopskiej cywilizacji i miejsc przybycia na świat Adama i Ew. Obecnie zamierza hr. de Prorok zabrać trzy w środki medyczne i sanitarne abisyńczyków, którzy będą prawdopodobnie walczyć w strefie Herar - Ajd gijja - Sasa-Bauch-Gerlogubi i w południowej części oazy Aussa.

Obawiając się powikłań międzynarodowych hr. Prorok nie ujawniał swych planów podróży aż do ostatniej chwili. Jacht, zbudowany w Anglii, wyposażony jest narzędziami chirurgicznymi, lekarstwami, bandażami i nożami, załoga wynosi 30 ludzi, prócz tego bierze udział w ekspedycji kilku lekarzy i radjotechników.

Z Berbera ekspedycja uda się przez angielską prowincję Somali na zachód do Hararu, odległego o 35 mil ang. od Direadowa, miasta leżącego pomiędzy Djibuti a Addis Abeba.

Zdaniem de Proroka tam się rozpoczną kroki nieprzyjacielskie; przed wyruszeniem wyprawy, Teclé Hawariat, poseł abisyński w Paryżu, objaśnił go, że armia abisyńska została skoncentrowana na 200-tomilowym froncie ciągnącym się z północy na południe, między Harari - Sasa - Bauch. Około Hararu skoncentrowanych jest 25.000 regularnego wojska i oddziały ochotnicze; około 70.000 stoi w pogotowiu dalej na południe. Fachowcy twierdzą, że Djigdigga stanowić będzie znów główny punkt oparcia w razie ofensywy włoskiej.

Pora deszczowa kończy się 1 września, a początek operacji wojennych należy się spodziewać około 15 września. Siły ekspedycyjne włoskie znajdują się obecnie o 130 mil ang. od pierwszej linii obronnej.

Z Hararu ekspedycja powróci do Berbera, następnie uda się jachtem do francuskiej prowincji Somali, skąd ruszy karawaną w głąb Abisynji do oazy Aussa, gdzie ub. wiosny de Prorok pozostawił magazyny z zapasami.

H. L.

Wiadomości radjowe

PROF. WEININGER W RADJO KATOWICKIM.

Koncert poświęcony muzyce słowiańskiej (polskiej, ukraińskiej, czeskiej, bułgarskiej i rosyjskiej) w wykonaniu znanych z występów radiowych altowiolistów wirtuozów Zygmunta Weinigera, prof. śląskiej szkoły muzycznej — transmituje w piątek 30 bm. o godz. 18.45 radjostacja katowicka. W programie utwory Wieniawskiego, Baredyńskiego, Suka, Wladigeroffa, Greczaninowa i in.

KRÓLEWSKA MASKARADA LONDYŃSKA. GROTESKA DLA NASZYCH MİLUSIŃSKICH.

W sobotę dn. 31.8 o godz. 15.30. Teatr Wyobraźni nadaje przez radio słuchowisko dla dzieci pt. „Wszyscy się prześladują”. Pióra Carney Greya w przekładzie Wandy Peszkowej.

Sluchowisko to, nadaje parokrotnie przez radio londyńskie, cieszyło się u dzieci angielskich wielkim powodzeniem, a wykonane przez rozgłośnie warszawską wywołało żywy odzew wśród naszych dzieci, które w setkach nadesłanych listów dziękowały za wesołą audycję i prosiły o powtórzenie jej. Istotnie, scenariusz sluchowiska utrzymany w tonie lekkiej groteski, obfituje w wiele zabawnych scen i sytuacji. Zreżymowana i melodyjna ilustracja muzyczna Władysława Macury dodaje melodii wiele wdzięku. A za tem posłuchajcie dzieci, w sobotę dn. 31.8 o godz. 15.30 zabawnej historii o tem, jak kamerdyner, kucharka i pokojówka zapragnęły zostać królem, królową i królowną — jak rodzina królewska z chęcią na tę zmianę przystała i co z tej maskarady wynikło.

Sylwetki kandydatów na posłów z Zagłębia Dąbrowskiego

Okręg wyborczy Nr. 27 — Sosnowiec

1) **Zbigniew Stanisław Madeyski** — lat 38, b. poseł, dr. praw. W 1911 roku wstąpił do Legjonów, pełniąc służbę w 1 p. artylerii Leg. W r. 1917 wcielił się do armii austriackiej, po roku wstąpił do armii polskiej. Po zwolnieniu z wojska pracował w przemyśle na terenie Zagłębia Dąbrowskiego, po czym odbywał studia zagranicą w zakresie ruchu zawodowego i nauk społeczno-ekonomicznych. W 1929 r. zostaje wybrany prezydentem m. Dąbrowy-Górnicej. Na tym stanowisku po za działalność związaną z dobrem miasta — gorliwie zajmuje się organizacjami robotniczymi, rozwija akcje ogródków działkowych itp. W 1930 r. zostaje wybrany na posła do Sejmu. Na terenie parlamentu pracuje przede wszystkim nad zagadnieniami pracy i opieki społecznej. W 1933 r. obejmuje stanowisko naczelnego dyrektora w Funduszu Pracy i pełni te obowiązki do 1935 r. W tym charakterze energicznie pracuje, uruchamiając szeregi robót publicznych, które dają pracę bezrobotnym.

Za pracę niepodległościową i woj-skową zostaje odznaczony Krzyżem Walecznym i Niepodległości.

2) **Józef Kaczkowski** — z zawodu nauczyciel, prezydent m. Sosnowca. W okresie niewoli czynny w pracy niepodległościowej w organizacjach akademickich „Promień” i „Życie”, potem w Polskiej Organizacji Wojskowej. W r. 1918 wstępuje do armii polskiej, a po zwolnieniu z wojska pracuje jako nauczyciel, potem dyrektor gimnazjum. Od roku 1928 jest radnym m. Dąbrowy Górniczej, a następnie prezydentem tego miasta. Obecnie jest prezydentem m. Sosnowca. Za pracę niepodległościową oraz pomajową działalność w wolnej Polsce odznaczony Krzyżem Niepodległości i Orderem Polski Odrodzonej.

3) **Teofil Trzesmiech** — lat 49, z zawodu handlowiec, wiceprezydent m. Dąbrowy Górniczej. W okresie niewoli działacz niepodległościowy we Frakcji Rewolucyjnej PPS., zesłany przez władze rosyjskie na Syberję. Po powrocie do kraju bierze czynny udział w rozbrajaniu okupantów, a następnie w plebisycie na Górnym Śląsku. Był ławnikiem sądu pokoju, a następnie radnym m. Dąbrowy Górniczej. Pracuje w organizacjach rzemieślniczych i kupieckich oraz w Funduszu Pracy. Odznaczony Krzyżem Niepodległości i Krzyżem Zasługi.

4) **Jan Konieczko** — lat 56, robotnik fabryczny, b. poseł. W okresie niewoli był członkiem Narodowego Związku Robotniczego, następnie zajmował się organizacją Polskiego Związku Żelaznego. Bierze udział w licznych organizacjach społecznych i zawodowych. Jako poseł specjalnie pracuje nad zagadnieniami dotyczącymi spraw życia robotniczego.

5) **Mieczysław Rajs** — doktor medycyny. W okresie niewoli czynny w Związku Strzeleckim, po wybuchu wojny wstępuje do Legjonów i bierze udział w wojnie jako komendant patrolu sanitarnego. Pierwszej Kadrowki. Po powrocie z wojska organizuje Związek Strzelecki na terenie Zagłębia, zajmując w nim stanowisko kierownika. Obecnie jest członkiem zarządu głównego Związku Strzeleckiego, prezesem koła Związku Lekarzy.

Odznaczony Krzyżem Niepodległości i Krzyżem Zasługi.

Okręg wyborczy Nr. 28 — Zawiercie i Olkusz

1) **Tadeusz Nowak** — inżynier-rolnik. W 1918 r. wstąpił do Ochotniczej Legji Akademickiej i brał udział w obronie Lwowa. Po powrocie z wojska osiadł na roli. Od r. 1928 pracuje w radzie Towarzystwa Rolniczego, a od r. 1933 r. jest prezesem powiatowego

zarządu okręgowego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych. Na terenie samorządu pracuje jako członek rady gminnej.

2) **Zygmunt Sowiński** — lat 42, z zawodu inżynier-elektryk, b. poseł dyrektor huty szklanej w Zawierciu. W czasie wojny odbywał służbę wojskową w armii polskiej i brał udział w obronie Lwowa. Po zwolnieniu z wojska pracował w fabryce T. A. Z. w Zawierciu, potem był dyrektorem elektrowni miejskiej. Jest znanym działaczem na terenie robotniczym jako założyciel i prezes spółdzielni robotniczej. Bierze wybitny udział w szeregu organizacji społecznych, interesuje się zwłaszcza zagadnieniami gospodarek mi. Jest prezesem Izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu. Jako poseł brał wybitny udział w poprzednim Sejmie w pracach komisji gospodarczych i społecznych. Był członkiem komisji budżetowej, przemysłowo-handlowej i opieki społecznej. W Sejmie był referentem budżetu ministerstwa pracy i opieki społecznej.

3) **Tomasz Kozłowski** — lat 40, rolnik, b. poseł, prowadzi własne gospodarstwo rolne w Przybysławicach.

Przed wojną był członkiem Związku Walki Czynnej, następnie wstąpił do Legjonów, odbywając całą kampanię wojenną. Zbieg ze Szczypiorny, ranny podczas manifestacji warszawskiej, więziony był przez Niemców. Brał udział w wojnie bolszewickiej w 11 p. ul. Jest prezesem kieleckiej Izby Rolniczej i prezesem okręgowego Towarzystwa Rolniczego w Miechowie. W 1930 r. został wybrany posłem na Sejm, biorąc żywy udział w pracach ustawodawczych, dotyczących rolnictwa. Jest zannym, czynnym pracownikiem społecznym w organizacjach rolniczych.

Odznaczony jest orderem Polonia Restituta, Krzyżem Virtuti Militari oraz Krzyżem Niepodległości.

4) **Henryk Malinowski** — 42 lata, rolnik w Mazurówie, pow. zawierciańskiego. Przed wojną brał udział w organizowaniu kółek im. Staszica. Jest członkiem rady gromadzkiej, rady gminnej i wydziału powiatowego oraz członkiem okręgowego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych.

O karach dla osłony swobody wyborów

Rozporządzenie prezydenta Rzeczypospolitej

Art. 1. — Kto bezprawnie wpływa na wynik głosowania przy wyborach do sejmiku lub senatu, w szczególności:

a) sporządza listę głosujących z pominięciem uprawnionych lub wpisaniem nieuprawnionych,

b) używa podstępów celem nieprawidłowego sporządzenia listy głosujących,

c) uszkadza, ukrywa, przerabia lub podrabia protokoły lub inne dokumenty głosowania,

d) składa głos, nie będąc do tego uprawnionym,

e) dopuszcza się nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów

ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 2. — Kto przemocą, groźbą lub podstępem przeszkadza:

a) odbyciu zgromadzenia, poprzedzającego głosowanie,

b) swobodnemu wykonywaniu prawa głosowania,

c) głosowaniu lub obliczaniu głosów

ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 3. — Kto używa przemocy, groźby bezprawnej lub podstępu celem wywarcia wpływu na sposób głosowania osoby uprawnionej lub celem powstrzymania jej od głosowania

ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 4. — Kto udziela lub obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej uprawnionemu do głosowania lub innej osobie celem wywarcia wpływu na sposób głosowania osoby uprawnionej lub celem powstrzymania jej od głosowania

ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 5. — Kto, będąc uprawniony do głosowania, za głosowanie w sposób umówiony lub powstrzymanie się od głosowania przyjmuje lub żąda korzyści majątkowej lub osobistej dla siebie lub innej osoby

ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 6. — Kto za wywarcie wpływu na sposób głosowania uprawnionego lub za powstrzymanie go od głosowania przyjmuje lub żąda korzyści majątkowej lub osobistej dla siebie lub innej osoby

ulega karze więzienia do lat pięciu.

Art. 7. — Kto przy głosowaniu tajnym zapoznaje się w sposób bezprawny z treścią cudzego głosu

ulega karze aresztu do roku lub grzywny do 5.000 zł.

Art. 8. — Jeżeli przestępstwa przewidziane w niniejszym rozporządzeniu dopuścił się urzędnik podczas urzędowania lub w związku z urzędowaniem, sąd wi-

nien okoliczność tę uważa za obciążającą.

Art. 9. — § 1. W razie skazania na karę pozbawienia wolności powyżej trzech miesięcy, sąd może orzec jako karę dodatkową utratę piastowanych mandatów oraz utratę czynnego i biernego prawa wyborczego do wszelkich ciał ustawodawczych, samorządowych, społecznych lub zawodowych na okres czasu od roku do lat pięciu.

§ 2. W razie skazania na karę pozbawienia wolności powyżej jednego roku sąd może orzec karę dodatkową utraty praw publicznych na okres czasu od lat dwu do dziesięciu.

§ 3. Kara wymieniona w § 2 obejmuje: utratę piastowanych mandatów, czynnego i biernego prawa wyboru do wszelkich ciał ustawodawczych, samorządowych, społecznych lub zawodowych, prawa sprawowania funkcji obywatelskich w wymiarze sprawiedliwości, utratę urzędów i stanowisk publicznych, advokatury i notariatu oraz utratę zdolności do ich uzyskania przez czas oznaczony w wyroku na podstawie § 2.

§ 4. Kary dodatkowe i skutki skazania, przewidziane w powszechnych ustawach karnych, nie mają zastosowania do przestępstw przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.

Art. 10. Usiłowanie przestępstw określonych w niniejszym rozporządzeniu jest karalne.

Art. 11. § 1. Ściganie przestępstw przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu przedawnia się po upływie lat trzech od ich popełnienia.

§ 2. Terminy podwójne, określone w art. 68 p. 2 i 3 Kodeksu Karnego z 1903 r. oblicza się w stosunku do terminu oznaczonego w § 1.

Art. 12. Urzędnikiem w rozumieniu niniejszego rozporządzenia jest każda osoba, pełniąca funkcje publiczne w imieniu Państwa lub samorządu. Za urzędników uważa się również członków komisji wyborczych.

Art. 13. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z 1852 r. przestępstwa przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są występkami, zamiast więzienia orzeka się ścisły areszt.

Art. 14. Do rozpoznawania spraw o przestępstwa określone w niniejszym rozporządzeniu właściwy jest sąd okręgowy. Postępowanie w tych sprawach odbywa się według postanowień kodeksu postępowania karnego.

KRONIKA

Czwartek
29
Sierpień

Dziś: Ścięcie św. Jana Chrzc.

Jutro: † Róży Lim

Wschód słońca: 4.47

Zachód słońca: 6.24

RADJO

WARSZAWA.

Czwartek, 29 sierpnia.

6.30 Kiedy ranne wstają zorze. 6.36 Gimnastyka. 7.20 Dziennik poranny. 8.20 Program na dzień bieżący. 8.25 Wskazówki praktyczne. 8.30 Przerwa. 11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.05 Dziennik południowy. 12.15 Płyty. 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05 Utwory fortepianowe. 15.15 Przegląd giełdowy. 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim. 15.30 Zespół kameralny Niny Mańskiej. 16.00 Audycja dla dzieci. 16.15 Płyty. 16.50 Codzienny odebrek prozy. 17.00 Dla naszych letników. 18.00 Odczyt z Katowic. 18.10 Minuta poezji. 18.15 Cała Polska śpiewa. 18.30 Dokąd jechać w święto? 18.40 Życie artystyczne i kulturalne stolicy. 18.45 Płyty. 19.05 Program na dzień następny. 19.15 Koncert reklamowy. 19.30 Płyty. 20.00 Pogadanka rolnicza. 20.10 Koncert w wyk. Malej ork. P. R. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski. 21.00 Koncert skrzypcowy. 21.30 Teatr Wobrzański nadaje operetkę Wróg muzyki. 22.36 Tr. „Palermo”. 22.50 Wiadomości sportowe. 22.40 Muzyka taneczna. 23.00 Wiadomości meteorologiczne.

KATOWICE.

Czwartek, 29 sierpnia.

6.30 Transmisja z Warszawy. 8.20 Program na dzień bieżący. 8.25 Wskazówki praktyczne. 11.57 Transmisja z Warszawy i Krakowa. 12.03 Transmisja z Warszawy. 13.30 Płyty. 15.15 Giełda zbożowa. 15.20 Życie artystyczne i kulturalne Śląska. 15.25 Transmisja z Warszawy. 16.15 Płyty. 16.50 Transmisja z Warszawy. 18.00 Książka i wiedza. 18.45 Płyty. 19.05 Program na dzień następny. 19.15 Koncert reklamowy. 19.30 Płyty. 19.50 Transmisja z Warszawy. 20.00 Dokąd jechać w święto. 20.10 Transmisja z Warszawy. 22.00 Transmisja z Palermo. 22.36 Wiadomości sportowe. 22.40 Transmisja z Warszawy.

Prywatne Gimnazjum Żeńskie z prawami szkół państwowych i Koedukacyjna Szkoła Powszechna Wandy Replińskiej

BĘDZIN, KOLLATAJA 35 tel. 1-15

przyjmuje zapisy.

Egzamina wstępne dn. 2 września

o godz. 10-ej.

Kancelaria czynna od 10-ej -- 13-ej.

Niezamownym ulgi.

Z Kielc

(k) Cios sztyltem. Do mieszkania Władysława Banasika, zam. na przedm. Sztylów w Kielcach, podczas odbywającej się uroczystości weselnej, przyszło kilku nieposkuszonych osobników, a gdy Banasik chciał ich wyprosić, jeden z nich niejaki Władysław Szwarbula zam. przy ul. Polnej, zadał mu sztyltem dwa ciosy.

Szwarbula po dokonaniu tego czynu zbiegł.

(k) Zabity przez kolejkę. Na szlaku kolejki wąskotorowej Pińczów — Młodawy na przejeździe kolejowym w pobliżu mostu na rzece Nidzie w Pińczowie, został zabity przez pociąg osobowy 9-cioletni Berek Bizon, umyślowo niedorozwinięty, zam. w Pińczowie.

Bizon krytycznej chwili usiłował przebiec na drugą stronę przejazdu.

(k) Ładny narzeczony. Do mieszkania Heleny Wachówny zam. na przedm. Pakosz w Kielcach, przychodził jako narzeczony Józef Pastusiak, zam. przy ul. bisk. Bandurskiego 19.

Ponieważ Wachówna wyjść za niego nie chciała więc Pastusiak namówił niejakiemu Stanisława Bajora, zam. na przedm. Karczówka oraz Adama Pasternaka zam. na przedm. Pakosz Górny i jeszcze dwóch nieznanym osobników, którzy obecnie przychodzą do jej mieszkania i odgryzają się zabiciem. Ponadto Bajor żąda od matki Wachówny pieniędzy, grożąc w przeciwnym razie wybitciem okien i pobiciem.

Bajora i Pastusiaka zatrzymano.

Z Zagłębia

APEL DO MAGISTRATU M. SOSNOWCA.

W imię bezpieczeństwa dzieci szkolnych.

Swego czasu poruszaliśmy sprawę poszerzenia drogi biegnącej przez hałdy obok Przemszy i gmachu gimnazjum im. Emilji Plater w Sosnowcu aż do ulicy Wawel.

Obecnie przed rozpoczęciem roku szkolnego magistrat sosnowiecki winien zwrócić uwagę na tę sprawę.

Przy ul. Wawel znajduje się budynek gimnazjum E. Plater i ewangelicki oraz seminarjum nauczycielskie. Gromady dzieci zamieszkałych w śródmieściu Sosnowca, uczęszczając do tych szkół przechodzą przez hałdy, aby skrócić sobie drogę.

W jednym miejscu obok płotu okalającego gimnazjum im. E. Plater jest tak wąsko, że nierzadko dziecko wpadnie do rzeki.

W zimie natomiast przejście tamtędy jest wogóle niemożliwe.

Aby uniknąć nieszczęśliwych wypadków wystarczyć tylko wycapać w tym miejscu kilka fur żużla lub piasku i w ten sposób wybudowane zostanie prowizorycznie dogodny przejście.

Niewątpliwie władze miejskie zainteresują się tą sprawą i usuną niebezpieczeństwa, na które zwracają uwagę mieszkańcy Sosnowca, których nieletnie dzieci uczęszczają do tych szkół.

KOMISJA DROGOWA W ZAGŁĘBIU.

Wczoraj bawiła w Zagłębiu komisja odbiorcza robót związanych z budową dróg państwowych i samorządowych, których nawierzchnia ułożona jest klinkierem gródkowskim.

W skład komisji wchodzi: przedstawiciel okręgowej izby kontroli państwa w Kielcach inż. Borzykowski i przedstawiciel urzędu wojewódzkiego wydz. komunikacyjno-budowlanego inż. Spyra.

Przebieg wykonanych robót odbyło się w asystencji dyrektora klinkieru „Gródków” w Gródkowie, inż. M. Laubitz.

SPRAWA DOZORCÓW DOMOWYCH Z BĘDZINA.

Dotychczas niezakończono sprawy zawarcia umowy zbiorowej z dozorcami domowymi z Będzina.

Właściciele nieruchomości nie chcą się zgodzić na warunki na jakich podpisano umowy zbiorowe z dozorcami z Sosnowca i Dąbrowy.

W dniu 5 września odbędzie posiedzenie komisja polubowna i o ile nie dojdzie do porozumienia wówczas zatarg rozstrzygnie nadzwyczajna komisja rozjemcza.

— 25-lecie domu ludowego na Saturnie. Dnia 1 września r. b. odbędzie się uroczystość 25-ciulecia istnienia domu ludowego.

— Z centralnej targowicy w Mysłowicach. Na targowicę spędzono w ub. tygodniu: 462 szt. bydła, 1420 szt. świń, 131 szt. cieląt, razem: 2013 szt. zwierząt. Planowano za 1 kg. żywej wagi za: (ceny loco targowicy łącznie z kosztami handlowymi): bydło: od 40 gr. do 74 gr., cielęta: od 50 gr. do 90 gr., świnię: od 90 gr. do 145 zł.

Przebieg targu: spód normalny, targ spokojny, tendencja utrzymana.

— Ze zjazdu korporacji przemysłu kominarskiego. W ub. niedzielę odbył się w Krakowie wszechpolski zjazd przedstawicieli korporacji przemysłu kominarskiego. Na zjeździe omawiane były sprawy zawodowe i organizacyjne. Zagłębie Dąbrowskie reprezentowali na zjeździe p. St. Philip z Sosnowca i p. Wł. Bogdański z Dąbrowy.

— Znowu szofer zagłębiowski zawinił. Onegdaj na ulicy Bytomskiej w Mysłowicach miał miejsce fatalny wypadek samochodowy.

Na jadącego rowerem Ludwika Cudaj z W. Piekar najechał samochód ciężarowy Kl. 7278, kierowany przez szofera Stanisława Krzyżowskiego. Cudaj w tym wypadku poniósł okaleczenia nóg, a rower uległ uszkodzeniu.

Wine ponosi szofer, który jechał z nadmierną szybkością i bardzo nieostrożnie, za co zostanie pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.

SPRAWA KAS BRACKICH w Zagłębiu Dąbrowskiem-rozwiazana

POWOŁANIE DO ŻYCIA WSPÓLNEJ KASY BRATNIEJ — WYPŁATA NALEŻNOŚCI ROBOTNICZYCH. — KOMISJA MINISTERJALNA PRZYJEŻDŻA DO ZAGŁĘBIA.

Sprawa uregulowania dalszego losu kas brackich w Zagłębiu Dąbrowskim znajduje się już w stadium ostatecznym.

Onegdaj minister opieki społecznej podpisał rozporządzenie, które ureguje ubezpieczenia brackie górników z Zagłębia Dąbrowskiego.

Pałaca kwestja ubezpieczeń tysięcy górników zagłębiowskich została załatwiona w następujący sposób:

Kasy brackie, przeważnie zrujnowane i bankrutujące, których egzystuje w Zagłębiu dziesięć, połączone zostaną teraz w jedną całość:

W KASĘ BRATNIA ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

Nowa kasa, oparta na właściwych podstawach ubezpieczeniowych, zapewni górnikom jednorazowe świadczenie pieniężne w razie inwalidztwa lub zredukowania z pracy, a nawet (po przebyciu 10 lat ubezpieczenia) w razie dobrowolnego wystąpienia z pracy; rodzinie zaś górnika — w razie jego śmierci.

Ubezpieczenie to, które wejdzie

w życie w miejsce wegetującego obecnie, a opartego na dawnych przepisach rosyjskich, dostosowane zostało bardzo szczęśliwie do szczególnych potrzeb górników, stanowiących najbardziej narażoną na niebezpieczeństwo straż przednią armji pracy.

Nowe ubezpieczenie brackie, które będzie dodatkowym ubezpieczeniem obok ogólnego ubezpieczenia emerytalnego, nie jest melodią dalekiej przyszłości.

Zaczyna ono swą działalność świadczeniową — natychmiast dzięki zaliczeniu na prawa do nowych świadczeń okresów, przebytych w dotychczasowych czasach bratnich.

Pozatem kasa przystąpi już w tych dniach do spłaty około 2-miljonowej zaległości z tytułu zalegających odpraw i rent!

Ciężary z tytułu nabytych dotąd uprawnień do odpraw pokryte będą przez pracodawców przedsiębiorstw górniczych, renty przejęte będą i wypłacane przez zakład ubezpieczeń społecznych, wreszcie nowe prawa w ka-

sie bratniej uzyskiwane będą w drodze opłacania przez górników składek, które wynosić będą 3 zł. 30 gr. miesięcznie.

Nowa kasa bratnia ukonstytuowana będzie (po nadaniu jej przez ministra opieki społecznej statutu) w dniach najbliższych. Rządzić nią będą sami ubezpieczeni.

Nowa kasa po zakończeniu prac przy reorganizacji wypłacić ma 5000 górnikom ich należność z tytułu rent odpraw i t. p.

Do Zagłębia przyjeżdża komisja ministerjalna kas brackich.

Skład osoby komisji, która zabawi w Zagłębiu dłuższy czas nie jest narazie znany. Dotychczas nie ustalono również ostatecznie, gdzie urzędować będzie przybyła komisja.

Komisja ta rozpatrzy na miejscu sprawę pretensyj robotniczych i wyda swe orzeczenia, dotyczące wypłat rent i odpraw.

Wiadomość o ostatecznym rozstrzygnięciu sprawy kas brackich wywołała wśród robotników żywe zadowolenie.

Wszyscy głosujemy do sejmu!

W dalszym ciągu zamieszczamy rezolucje organizacji, stowarzyszeń i związków w sprawie gremjalnego udziału w wyborach.

Walne zebranie deklaruje się solidarnie głosować w czasie obecnych wyborów do sejmu i poprzeć usiłowania rządu, zmierzające do ugruntuowania nowego ustroju Państwa.

Kółko rolnicze „Plug” Będzin — Gzichów.

Odbyło się zebranie robotników związku zawodowego ZZZ. w Czładzi, na którym zebrani postanowili

gremjalnie wziąć udział w wyborach do sejmu.

Prezes: Stan. MITAS.

***

W Sączowie odbyło się zebranie organizacji społecznych z terenu gminy Ożarów, na którym obecni uchwalili wziąć udział w głosowaniu do sejmu stawiając sobie za punkt honoru obywatelskiego wezwania wszystkich obywateli w ośrodkach swego zamieszkania do gremjalnego wzięcia udziału w spełnieniu obowiązku obywatelskiego w dniu 8 września 1935 roku.

Budżet m. Będzina

Prezydent m. Będzina, p. A. Izydorczyk bawił onegdaj w województwie w Kielcach w sprawie obrony przesłanego budżetu m. Będzina na 1935/6 rok.

Rada miejska w Będzinie uchwaliła preliminarz budżetowy w dochodach i rozchodach zwyczajnych i nadzwyczajnych na sumę ogólną 1.998.833 złotych.

Województwo poczyniło szereg poprawek w budżecie i obecnie suma

ogólna preliminarza wynosi 1.893.611 złotych.

Z ogólnej sumy dochodów zwyczajnych 1.450.672 zł. województwo skreśliło 115 tysięcy 698 zł., z ogólnej sumy wydatków zwyczajnych, województwo skreśliło 105.277 zł. Dochody zwyczaj. wynoszą więc obecnie 1.334.974 zł., a wydatki zwyczaj. 1.888.857 zł.

Dochody nadzwyczajne po przeprowadzeniu poprawek wynoszą 555.637 zł., a wydatki nadzwyczajne 704.754 złote.

Okradli owocarnię w Sosnowcu a łup ukryli w kartoflach Złodzieje i paserka zatrzymani

Do owocarni Senderowicza w Sosnowcu przy ul. 3 maja, vis a vis ubezpieczalni społecznej dokonano zuchwałego włamania.

Złodzieje po wylamaniu drzwi łupem dostali się do owocarni skąd skradli różne owoce, winogrona, cytryny i większą ilość pudełek z rodzynkami, ogólnej wartości około 500 zł.

Zawiadomiony o włamaniu I komisariat policji w Sosnowcu rozpoczął dochodzenie i wkrótce sprawę kradzieży zostali ujęci w osobach: Władysława Nawodźnińskiego, Jana Wójcika oraz Edwarda Webera, wszyscy bez stałego miejsca zamieszkania.

Pozatem zatrzymana została podejrzana o paserstwo Marja Majorek, zamieszkała w Sosnowcu przy ul. Dąbrowskiej 40, u której znaleziono część skradzionych owoców.

Pozostała większą ilość owoców ukryto na polu wśród kartofli na t. zw. kolonji Brazylja.

Skradzione owoce i rodzynki zwrócono poszkodowanemu.

***

Onegdajszej nocy z chłewa Stefana Skowronowej we wsi Kuźnica, gminy Wojkowice Kościelne, skradziono cięg i kilkanaście kur.

Policja poszukuje złodziei.

— Internat dla młodzieży męskiej i żeńskiej w Sosnowcu. Dla dojeżdżającej młodzieży do szkół sosnowieckich, ministerjum utrzymało dwie bursy w Sosnowcu męską przy seminarjum męskim, żeńską jako pozostałość po seminarjum żeńskim przy ul. Brackiej w Sosnowcu. Do burs przyjmuje się młodzież szkolną ze wszystkich gimnazjów państwowych, prywatnych, seminarjum i szkół zawodowych. Oplata miesięczna wynosi 50 zł. i jest uiszczana z góry.

— Dożynki w Zabkowie. Zabkowicze wznawiają piękną staropolską tradycję dożynek. Związek pracy obywatelskiej kobiet w Zabkowie, w sali domu ludowego w sobotę 31 bm. o godz. 7 wieczorem, urządza zabawę p. n. „Dożynki”. Zabawę rozpocznie barwny korowód zwińziarzy i zwińziarek z przodownicą na czele, która wręczy gospodarzowi dożynek piękny wieńiec, upleciony ze zboża i kwiecia. Małownicza grupa w kostiumach staropolskich rozpocznie zabawę polonezem, a następnie działy krakusy i krakowiarki odtańczą krakowiaka.

Podczas zabawy przygrywać będzie orkiestra. Będzie to połączenie pięknego i pożytecznego. Dochód z zabawy związek pracy obywatelskiej kobiet przeznaczy na dożywianie dzieci szkolnych.

— Nagły zgon staruszki w Czładzi. Wczoraj na ulicy Nowopogońskiej, obok emmentarza w Czładzi zasnęła jakaś stara kobieta wracając ze sklepu z różnymi artykułami i siadła obok muru emmentarza. Po chwili straciła przytomność i upadła na ziemię. Stwierdzono śmierć, która nastąpiła na skutek udaru serca. Jest to mieszkanka Czładzi niejaką Jędrychowska. Przewieziono ją do koscielnego miejscowego szpitala.

— Ślasy złodziei na występach w Czładzi. Do komisariatu p. p. w Czładzi wpłynęło zameldowanie o włamaniu do komórki Stanisława Boguckiego i kradzieży kilku kur oraz różnych narzędzi słusarskich. Podobne zameldowanie tego samego dnia złożyła Marja Sołtyśkowska i Agnieszka Ślaska, zam. przy ul. Bytomskiej w Czładzi. Skradziono im kury i bieliznę. Policja na podstawie przeprowadzonych badań doszła do przekonania, że wszystkich kradzieży dopuścili się jedni i ci sami złodzieje. Na podstawie telefonogramów ujęto złodziejaszków w Michałkowicach. Okazało się, że są to złodzieje ślasy J. Budek z W. Dąbrowki i Jan Piskorz z Michałkowic, karani kilkakrotnie za różne przestępstwa. Wczoraj sąd gródkowski skazał Piskorza skazal po roku więzienia w każdej sprawie a Budek po 6 miesięcy.

Nienormalne stosunki na kop. „Dorota”

Robotnicy kop. „Dorota” skarżą się na nienormalne warunki pracy na tej kopalni.

Robotnicy pracować muszą po 12 godzin na dobę i w razie niestosowania się do tego są w najrozmaitszy sposób szykanowani.

Ostatnio naprzykład zaszedł taki wypadek. Robotnik tej kopalni, zamieszkały w Dąbrowie po 8 godzinach pracy udał się do domu. Na drugi dzień po przyjeździe do pracy powiedział mu, że za karę nie będzie w dniu tym pracował, ponieważ opuścił kopalnię po 8 godzinach pracy.

Sprawą tą zajął się ZZZ. w Sosnowcu, który interwenjować będzie w inspektoracie pracy.

Niewątpliwie inspektor pracy zająmie się skargami robotników i zbada czy istnieją robotnicy kop. „Dorota” pracujący w nienormalnych stosunkach.

— q —

Z Zawiercia

ZNACZNA KRADZIEŻ NA PLEBANJI W SKARŻYCACH.

W nocy z dnia 25 na 26 bm. nieznani sprawcy podczas nieobecności księdza proboszcza Kraweckiego, dokonali włamania na plebanję w Skarżycach, gdzie po splądrowaniu pokoi, dokonali znacznej kradzieży. Łupem złodziei padło: szkatułka żelazna w kształcie beczki, w których znajdowała się w blaszanych pudełkach gotówka w ilości 5.090 zł. w bilonie począwszy od 1 grosza, a skończywszy na banknotach 50 zł., pierścień złoty z czarnym kamieniem, medalion miedziany z wizerunkiem św. Krzysztofa, złoty zegarek na rękę z łańcuszkiem, brzytwa w czarnej oprawie, większa ilość bielizny, brozka złota, łańcuszek złoty, para srebrnych kolczyków z kamieniami - szafirami, dwie obrączki ślubne złote, złoty pierścionek ze szmaragdem. Łącznie wartość skradzionych przedmiotów wraz z gotówką oblicza poszkodowany na sumę zł. 7.170. Zawiadomiona o wypadku policja wszczęła natychmiastowe dochodzenie i przypuszczać należy, że w krótkim czasie sprawcy zostaną wykryci.

Krwawy mord w Sosnowcu

STARE PORACHUNKI PRZYCZYNA ZABÓJSTWA.

W sądzie okręgowym w Sosnowcu odbył się wczoraj proces w sprawie krwawego mordu, dokonanego przy ul. Zagórskiej w Sosnowcu.

Sprawa datuje się sprzed kilku miesięcy, kiedyto mieszkańcy Sielca zaalarmowani zostali w godzinach wieczornych serją strzałów rewolwerowych, od których zginął na miejscu Stanisław Falfus (Tabela 16) i ranny został Henryk Fijałko (Zagórka 3). Sprawcą śmiertelnych strzałów był — 35-letni Wiktor Gola (Kozła 17).

Falfus i Gola od kilku lat żyli w niezgodzie. Pomiędzy zwaśnionymi dochodziło bardzo często do ostrych sprzeczek, które zazwyczaj kończyły się krwawą bójką na noże. Przed pięcioma laty, podczas jednego z takich rozrachunków między Gola, a Falfusem, brat Goli, Donat za bił brata Falfusa, — Bolesława. Gola skazany został wówczas na 8 lat więzienia, którą to karę jeszcze odsiadywał. W ub. roku na tem samem tle co zwykle, miała miejsce między Gola, a Falfusem krwawa awantura, która zakończyła się tragiczną śmiercią jednego z braci Gółów, Zenona. W awanturze między Gola, a Falfusem brał udział Zenon Gola. W czasie wzajemnej bójki Zenon Gola wpadł do studni i zabił się na miejscu. Łańcuch krwa-

wych porachunków Goli z Falfusem zamknął tragiczne zajście sprzed kilku miesięcy.

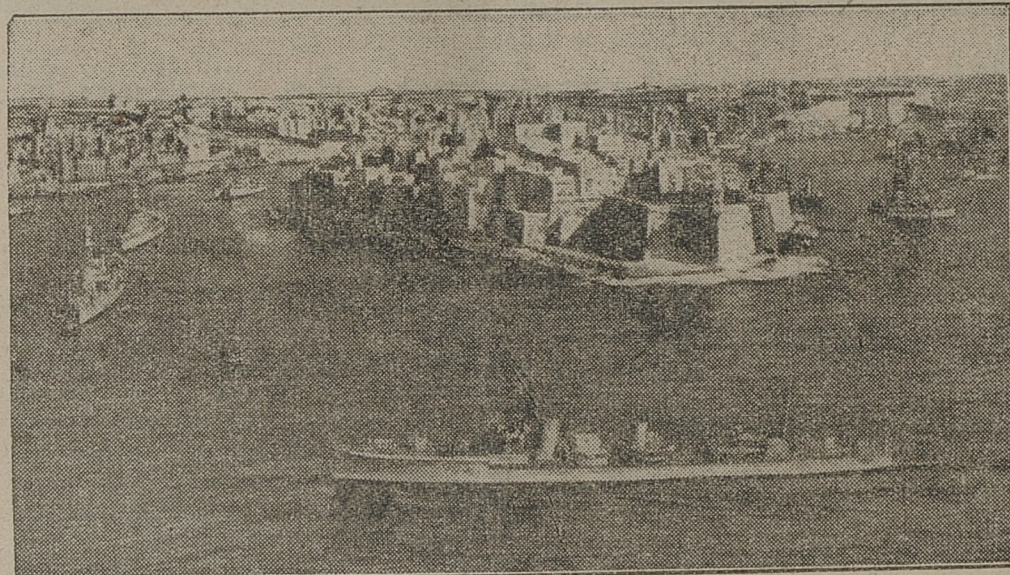
Gola wrócił z swym kuzynem Donatem Niedzielskim (Szosowa 13) do domu. Obaj byli pijani. Na rogu ulicy Zagórskiej Gola ujrzał siedzącego pod płotem Falfusa. Nie namyślając się ani chwili, Gola wyjął rewolwer i strzelił kilkakrotnie do Falfusa oraz w grupę znajdujących się opodal ludzi. Falfus przeszedł dwoma kulami, padł trupem na miejscu. Trzeci kula zraniła Fijałkę w rękę.

Zuchwałego rzeźmieszkę aresztowano wraz z Niedzielskim, Gola bowiem bezpośrednio już po dokonaniu zabójstwa **Począł zwać winę na kuzyna, jako na sprawcę strzałów.**

Podobnie Gola tłumaczył się na wczorajszej rozprawie, to też dla utworzenia faktycznego przebiegu krwawego zajścia, zarządono wizję lokalu na miejscu popełnionej zbrodni. Wizja pod przewodnictwem sędziego Wierzbickiego, z udziałem prok. Wewiory i adw. Sokulskiego, obrońcy Goli, trwała kilka godzin.

Wczorajem zapadł wyrok na mocy którego Gola skazany został za zabójstwo Falfusa na 8 lat więzienia, za usiłowanie zabójstwa Fijałki na 5 lat, — łącznie na 8 lat więzienia z pozbawieniem praw.

MALTA.

Wyspa Malta, jest jak wiadomo bazą floty angielskiej na Morzu Śródziemnym. Ilustracja przedstawia ogólny widok Malty.

SPRAWIEDLIWOŚĆ ZWYCIĘŻA!

POWIEŚĆ.

— Nowy mechaniczny wynalazek zapewne...

— Co najmniej nowe zastosowanie, udoskonalenie dawniejszego systemu, jaki ci jest znany. Muszę ponówić z tobą Jakobie. Zyskałeś całą moją ufność i mój szacunek. — Prócz tego, że znasz doskonale swoje rzemiosło, jesteś wyalazcą, dobrze umiesz radzić.

Nadzorca pod gradem tych pochwał przybrał minę zawstydzonego i chciał coś wyjąknąć.

— Nie udawaj skromnego — przerwał mu pan Labroue — wiesz tak dobrze, jak ja, co wart jesteś. — Cenię cię, boś dla mnie drogim współpracownikiem. — Dla doświadczenia do podobnego memu położenia, brak ci tylko kapitału. I mnie go też brakowało, skoro zaczął. — Mogę dziś uczynić to, czego nie mogłem wtedy. — Potrzebuję twojej pomocy, aby doprowadzić do końca ostatni mój wynalazek. Pracowałeś w zagranicznych fabrykach za nim wszedłeś do mnie, mój wileś mi o nim?

— Tak panie.

— Zajmowałeś się zapewne robotą

przy maszynach do giloszowania, jakie tam wykonywują dla Aeryki.

— Tak jest. — Udoskonaliłem nawet jedną z takich maszyn, która przedtem nie przyczyniała się do powiększenia majątku mego pryncypała. — Uważam jednak za obowiązek zwrócić pańską uwagę, że maszyna po wyższą doszła już najwyższego szczytu udoskonalenia.

— Tak sądzisz?

— Bez zaprzeczenia.

— Maszyny do giloszowania, o gładkiej powierzchni, być może...

— Bo niepodobna zastosować jej do zwrotów na okrągłej.

— Tak ci się zdaje? — powtórzył pan Labroue.

— Jestem przekonany, tem więcej żem studiował szczegółowo ów system.

— Nie zapominaj, że dla francuza nie istnieje wyraz „niepodobna”! — wyrzekł inżynier. — Trudnym... być może, lecz nigdy niepodobnym. Właśnie ja taką maszynę zastosowałem do zwrotów, wynalazłem.

Nadzorca otworzył szeroko oczy, z wyrazem zdumienia.

— Jeżeli nie ludzi się pan — rzekł — zarobi pan miliony! — Wyrwać sobie będą ten wynalazek.

— Odkryłem to, ale powtarzam, po trzeba porozumienia się z tobą względem różnorodnych zastosowań mego systemu. Myślę, że jeżeli i to się uda, zbiorę wielki majątek dla mojego syna. — Dla niego to jedynie pracuję; Chcąc jednakże mieć kogoś do pomocy powierzę ci więc me plany. Razem będziemy je zgłębiali, rozbierali a jeżeli nie znajdziesz w nich nic do poprawy, zabierze się niezwłocznie do zbudowania maszyny, trzymając wszelako w tajemnicy wynalazek, jaki z bogaci nas obu, a który najmniejsza nieostrożność pozwoliłaby mogła nam wykraść.

— Ach! panie... — zawołał Jakób — możesz liczyć na mnie... wszak znasz mnie tak dobrze...

— Wiem o tem... i dlatego od dziś czynię cię moim współpracownikiem. — Z korzyści, jakie otrzymam ze sprzedaży maszyny, którą zbudujemy, daję ci piętnaście od sta...

Ogień ciekawości zapłonął na nowo w oczach nadzorcy.

— Piętnaście od sta? — powtórzył. — Tak! — i podniosę nawet tę sumę do dwudziestu, skoro otrzymam cyfrę trzech set tysięcy franków czy stego zysku. — Chodź, zobacz moje plany.

Pan Labroue otworzył ogniotrwałą kasę stojącą po drugiej stronie okna. Wyjął z niej szkatułkę, jaką postawił

na środku stołu, a otworzywszy ją przy pomocy mikroskopijnego kluczyka, zawieszono na łańcuszku od zegarka, dobył papiery i rozłożył je na zielonem suknie stolika.

— Oto jej system — rzekł, wskazując palcem powikłane rysunki.

Jakób pożerał je roziskrzonymi oczyma.

— Teraz — mówił dalej inżynier — wytłumaczę ci wszystko.

I rozpoczął objaśniać techniczne szczegóły, które opuszczamy z uwagi, iż znużony mógłby czytelnika Jakób Garaud rozumiał je dobrze, z pewnością nie nudziły go one, gdyż zapalał się na jego twarzy i płał w spojrzaniu.

— zawołał, gdy skończył inżynier. — Ależ to rzecz cudowna, panie!

Jest to urzeczywistnienie niepodobieństwa.

— Sądzisz więc że to wykonać się uda?

— Uważam to za rzecz pewną!

— A więc, część mego współpracownictwa już dokonana, twoja się teraz poczyna. — Zabierz się niezwłocznie do dzieła.

— Zbiorę się nauczając się na pamięć wszystkich szczegółów, ażeby najprzód zbudować modele kute lub lane.

— Studuj jak ci się podoba. — Przychodź do mego gabinetu ile kroć razy, będziesz potrzebował objaśnienia, na parę godzin będę ci tu udzielał tych planów.

d. c. n.

Przykra przygoda mieszkańca z Niwki z krową

W Mysłowicach wydarzył się wypadek, który pociągnął za sobą przykre skutki.

Oto niejaki Wincenty Merta z Niwki (1-go maja) prowadził ulicą krowę z centralnej targowicy w Mysłowicach do rzeźni Tomanka w Michałkowicach.

W pewnej chwili, gdy Merta znalazł się na szosie siemianowickiej, krowa, spłoszona przez nadjeżdżający po ciąg, popędziła naoslep spowrotem do miasta.

Krowa potratowała na drodze kilkoro dzieci, bawiących się na ulicy i, ścigana nawet przez policję, wpadła do piwnicy jednego z domów przy ulicy Beliny, gdzie wylamawszy kilka przegródki i wyrzuciwszy znaczne szkody, została przez sprowadzonego w tym celu rzeźnika zarżnięta.

Czy korepetytor może karcić czynnie ucznia?

Sąd Najwyższy uniewinnił oskarżonego nauczyciela

Państwo Szwarz wyjechał z Warszawy zagranicę, pozostawiając syna jedynaka pod opieką korepetytora p. J. Mosera. Kiedy państwo Szwarz powrócił z podróży syn poskarżył się na swego nauczyciela. Jak opowiadał, korepetytor często go karcił, brał go za ucho, potrząsał nim...

Opowieść ta tak dalece oburzyła małżonkę Szwarz, że złożyła skargę do sądu przeciwko Moserowi.

Sąd okręgowy i sąd apelacyjny wydały wyrok uniewinniający, rodzice pognębiętego chłopca nie dali jednak za wygraną i złożyli skargę kasacyjną.

Sąd najwyższy rozważył sprawę korepetytora i oddalił kasację rodziców ucznia. Sąd najwyższy ustalił przytem, że pewne środki represyj w granicach przysługującego nauczycielowi prawa karcenia, bez przekroczenia ram potrzeby, nie stanowią czynu karalnego.

Nietrawne lakowanie butelek z wyrobami monopolowymi.

Kupecy, trudniący się sprzedażą wyrobów państwowego monopolu spirytusowego, uskarżają się ostatnio, iż butelki zawierające wspomniane wyroby są nieczyste, lakowane, wskutek czego w czasie transportów lakowanie odpada. Zainteresowani kupecy są tem zaniepokojeni, gdyż fakty tego rodzaju — warząją domniemanie fałszowania zawartości butelek, dając władzom skarbowym podstawę do wszczęcia dochodzenia karnego. Ponadto stosowane obecnie lakowanie butelek z ważnym stopniem ułatwia niesolidnym kupcom różne manipulacje z zawartością butelek, co ma szczególne znaczenie dla województw wschodnich.

W związku z powyższym, związek izb przemysłowo-handlowych R. P. zwrócił się do dyrekcji państwowego monopolu spirytusowego z prośbą o wprowadzenie kapslowania wszystkich butelek z wyrobami monopolowymi. Jednocześnie związek izb przemysłowo-handlowych R. P. podkreślił, że w wytwórniach prywatnych stosowany jest i powodzeniem lak płynny, zasychający bardzo twardo i odpornie, a charakteryzujący się silnym połyskiem wyrobów celofanowych. Byłoby więc celowym zbadać przez polski monopol spirytusowy możliwości zastosowania tego środka do butelek z wyrobami monopolowymi.

Pić — tak, palić — nie

Fizjolog wiedeński, dr. Felner, przeprowadził przy licznych sekcjach zwłok ścisłe obserwacje nad zwapieniem arterji i doszedł przytem do arcyciekawych wniosków. Stwierdził mianowicie, iż nie ma wybitnych różnic przy sklerozie między alkoholikami a niealkoholikami, nato miast objawy sklerozy są częstsze i cięższe u palących nadmiernie (powyżej 25 rat pierosów na dobe) w stosunku do ludzi wstrzemięźliwych w konsumcji tytoniu lub też wcale nie palących. Jeśli obserwacje dra Felnera znajdą potwierdzenie w kołach medycznych, konsekwencją ich będzie maksyma: alkoholizm prowadzi do zwapienia żył, nikotyna do większej ilości — tak.

Czarny zamek i jego mieszkańcy

Szkolenie szpiegów przez anglelską służbę wywiadowczą.

Wśród łak i gajów hrabstwa Devonshire w Anglii, zdala od linii kolejowych i gwaru stolicy, drzemie starożytny zamek.

Trudno dowiedzieć się od okolicznych włościan, kto zamieszkuje tę magnacką siedzibę. Wiadomo tylko, że od czasu do czasu, wózkami, lub piezo z kuferkiem w ręku przybywają tutaj podróżni. Odzwierciadla nie każdego wpuszcza. Ale ten, kto wejdzie do zamku, pozostaje w nim z reguły czas dłuższy: miesiące i lata.

Tylko wtajemniczeni wiedzą, że w zamku tym odbywają się studia i przygotowania się do przyszłych walk „zółnierze niewidzialnego frontu” — szpiegi. Sławna anglelska „Intelligence Service” zrezygnowała już dawno z pracy ludzi niefachowych i każdego ze

swych agentów posyła na trzyletnie przeszkolenie do „czarnego klasztoru”.

Wobec urzędników „Intelligence Service”, stawia się niesłychanie wysokie wymagania — przyjmowani są tu tylko najsmielsi, najinteligentniejsi, najprzebieglejsi spośród kandydatów.

Najważniejszą rzeczą jest, aby taki szpieg umiał być wszędzie odczuć „swoim człowiekiem”, niezależnie od tego, czy będzie posłany do wykwintnego salonu, czy też w charakterze uczonego profesora, będzie przebywał dalekie piaszki pustyni, lub też w nocy szynku będzie uczył z metatem społecznymi. Każdy wywiadowca musi więc przedewszystkiem być świetnym aktorem o rozwiniętej spostrzegawczości.

Intelligence Service istnieje w An-

glii od czterechset zgora lat — posiada więc czterowiekową tradycję. Założona została jeszcze przez króla Henryka 8. Ta to organizacja dostarczała Henrykowi materiału obciążającego w procesach przeciwko żonom królewskim, ona też zebrała później dokumenty, które zadecydowały o śmierci Marji Stuart. Cromwell zreformował i ulepszył wywiad. Uchodził on za najlepiej poinformowanego władcę swego czasu. Dzięki świetnie zorganizowanej sieci szpiegowskiej, Anglia — dowiadując się zawczasu o zamiarach Napoleona i potrafiła zawsze w porę zasachować wielkiego wodza.

Nieliczone nici pajęczce biegną ze wszystkich krajów Europy do domu przy ulicy Downing-Street, w którym znajduje się centrala szpiegowska. Stąd to każdy szpieg otrzymuje instrukcje; nie zna on ani swoich współpracowników, ani swych bezpośrednich przełożonych. Trzeba dodać, że oficjalnie pomiędzy kierownikami „Intelligence Service” i specjalnymi gągłami Scotland Yardu nie istnieje porozumienie; zdarza się, że poszczególni agenci obu organizacji wchodzą w konflikt ze sobą — tylko, że te konflikty bywają później w przedziwny i tajemny sposób załatwiane.

Trudno przeniknąć tajemnice „Intelligence Service”. A jednak przefiltrowała się jakoś do prasy szczerza gólna wiadomość, że w ciągu trzyletniego kursu lwia część czasu poświęcona jest nabywaniu fizycznej sprawności. Pierwszorzędni trenerzy pracują nad tem, aby ich wyrobić na mistrzów tenisa, boksu, konnej jazdy. Kiedy uczeń wyrobił już w sobie wielką sprawność fizyczną — przystępuje do wprawiania się w rzemiosło — człowieka muchy. Uczą go chodzić po murze. Uczą go otwierać najbardziej skomplikowane zamki i unikać urządzeń alarmowych. Przedewszystkiem jednak dbają o to, aby przyswoił sobie umiejętność poruszania się bez szmeru. Kandydat musi przekradać się wśród zupełnych ciemności przez pokój z trzeszczącą podłogą, ze skrzypiącymi drzwiami. Na drodze jego stoją różne meble, wazon, i dzwonki. Dopiero wówczas gdy przyszedłszy szpiegowi uda się uniknąć tych przeszkód i przez pokój przedostać, nie mącąc głośniejszy — pierwszy egzamin jest zdany.

Wtedy otrzymuje coraz to trudniejsze misje. Otrzymuje polecenie przeniesienia z ciemnego pokoju, pełnego „pułapek dźwiękowych” jakiegoś drobnego przedmiotu. Nauczyciel ze stoperem w ręku kontroluje ile uczeń zużył na to czasu — i zadowala się do piero wtedy, gdy uczeń w minimalnym czasie przejdzie przez pokój.

Poludniowe godziny poświęcone są nauce języków, geografji i tajnikom polityki. Dopiero w trzecim roku zaczyna się najtrudniejszy przedmiot — sztuka maskowania się. Sztuka ta nie polega na umiejętności zrobienia brody, czy wąsów, które rzucają się od razu w oczy. Zarówno ubranie, jak mimika i rysy twarzy stanowią składniki charakterystyki. Przedewszystkiem przy przebieganiu się szpieg musi też przemalowować ręce, gdyż zdradzają one nieraz więcej niż twarz czy głos. Urzędnik „Intelligence Service” powinien umieć na zawołanie przybrać postać indyjskiego pielgrzyma o czarnych, opalonych przez słońce rękach...

Rzecz prosta, że bardzo ważnym przedmiotem jest też umiejętność posługiwania się niewidzialnym piśmem i odczytywania szyfrów. Przyszły szpieg musi znać sposoby, służące do ujawniania piśm niewidzialnych, oraz znać sztukę odfektowywania alfabetów tajemniczych.

Rzecz prosta, że jak wszędzie na świecie, tak i wśród uczniów „Black Castle” są lepsi i gorsi. Ale nawet najmniej sprawni posiadają wspaniałe techniczne wyszkolenie, które pozwala im wybrnąć bez trudu z niejednej zawiłej sytuacji.

PRYWATNE GIMNAZJUM MĘSKIE

im. St. Wyspiańskiego

Zrzeszenia Rodzicielskiego w Sosnowcu ul. Działowicza 4, telef. 3-86

I SZKOŁA POWSZECHNA

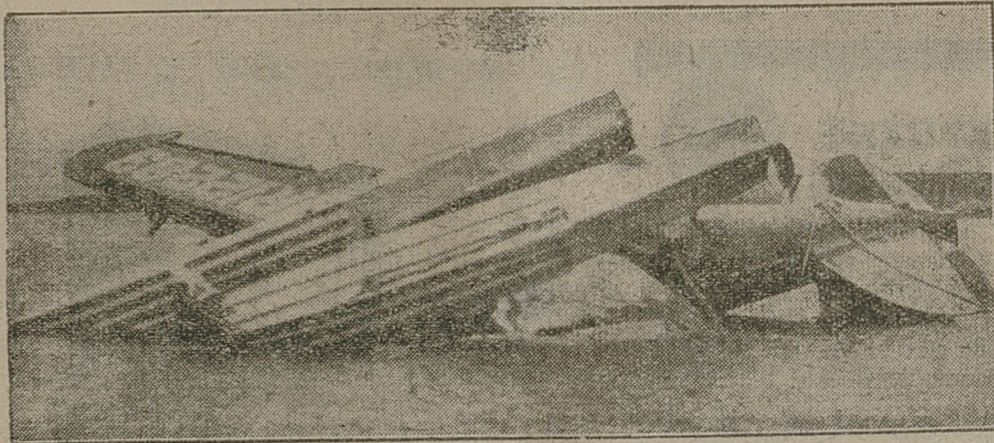
PRZYJMUJĄ ZAPISY DO WSZYSTKICH KLAS.

Kancelaria czynna codziennie od godz. 10—14-ej

Egzaminy wstępne rozpoczną się 30 sierpnia o godz. 9 rano.

Dla niezamożnych ulgi w opłacie.

ZDRUZGOTANY SAMOŁOT.

Rozbity samolot sławnego lotnika amerykańskiego Posta, na którym dzielny ten lotnik zakończył swój śmiertelny lot.

Przyjemna podróż

Boruch Kobyliner i Samuel Kon nie nawidzą się wzajemnie. Nie rozmawiają ze sobą, odwracają głowy przy spotkaniu.

Nienawisć ta jest wynikiem konkurencji zawodowej. Obaj panowie są bowiem „łapaczami” i jeden drugiemu zabiera z przed nosa klientów. Pewnego razu pan Boruch Kobyliner wsiadł w pociąg, idący do Mysłowic. W wagonie spotkał kilku znajomych i byłoby mu bardzo przyjemnie, gdyby nie fakt, że między tymi znajomymi znajdował się również Samuel Kon, który właśnie dzień przedtem odbił mu do bregu klienta.

— Dokąd pan jedzie, panie Kon? — zapytał jeden z pasażerów, gdy pociąg był już w pełnym biegu.

Do Mysłowic — odparł zapytany.

Pan Kobyliner poczuł, że krew się w nim burzy.

— Do Mysłowic — syknął. — Szmondak

pslakrew. — Żeby on taki zdrów był, jak on tam jedzie.

— Co się pan denerwujesz, panie Kobyliner? Przecież pan Kon naprawdę jedzie do Mysłowic.

— A co pan myślisz, że ja nie wiem? Tylko co jest? On mówi że jedzie do Mysłowic, żebym ja pomyślał, że on jedzie gdzieś indziej. Ale przecież ja wiem, że on jedzie do Mysłowic. No to poco on kłamie, ten łobuz?

Powiadam pana, że się cały gotuje z oburzeniem. Bym z przyjemnością dał go w pysk!

Aczkolwiek pan Kobyliner poprzestał tylko na słowach, jednak Samuel Kon za skarżył go do sądu o groźby.

Jednakże sąd grodzki po zbadaniu całego kształtu sprawy pana Kobylineru uniewinnił biorąc pod uwagę że groźby nie były wypowiedziane na serio.

Najstarszy człowiek świata liczy sobie 200 wiosen

Gdy europejczyk dożyje lat 100, a tem więcej przekroczy setkę i zachowa pełnię sił i zdrowia — mówi się o nim z eutuzjazmem, pisze się wiele o jego wstrzemięźliwym, regularnym życiu, robi się wywiady na temat diet i zabiegów, jakimi osiągnął on tę długowieczność.

Tymczasem, zawarty w roczniku afgańskim, wykaz starców, zamieszkałych w tym kraju, dowodzi, że nasi „najstarsi” zniknęli bytem poprostu w szeregach wiekowych Afgańczyków, nie budząc żadnego specjalnego zainteresowania.

W Afganistanie, według tego rocz-

nika, żyją najstarsi ludzie. I tak np. w okęgach Czonebade mieszka 105-letni Hadzi Mirdczemu, posiadający 120 potomków, w Andeseba aż 93 potomków posiada 117-letnia staruszka Huame Hutam jako wzorowy gospodarz corocznie sam wyrusza z pługiem w pole.

Wszyscy tu wymienieni są jednak młodzikami w porównaniu z mieszkańcami wsi Maharaby, nazwiskiem Mully Dżana, który liczy sobie 200 wiosen i pamięta panowanie pierwsze go wadcy i założyciela państwa Afganistanu, co miało miejsce w końcu 18 wieku.

Nic tak nie zdobi Pań, jak piękna i czysta cera.
To potęguję powab i uwydatnia wygląd młodzieńczy.
Tysiące Pań zawdzięcza wyzbycie się piegów, plam,
— stosując —

Krem i mydło „LACTOLIN”
ZADAĆ WSZĘDZIE.

**Nie szukaj zapalek —
Grzejnik elektryczny zagotuje sam!**

WIELKIE MANEWRY LOTNICZE W AMERYCE.

Pod Nowym Jorkiem odbyły się ostatnio wielkie manewry lotnicze. Na ilustracji widzimy oddziały wielkich reflektorów i aparatów podsłuchowych.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

NA FRONCIE WALK O WEJŚCIE DO LIGI

Walki o wejście do ligi w grupach zbliżają się ku końcowi. W pierwszej grupie prowadzi Legja poznańska.

W drugiej grupie mistrzostwo zdobył katowicki Dąb.

W trzeciej grupie prowadzi lwowsky Czarni którzy mają największe szanse utrzymania się na pierwszym miejscu.

W czwartej grupie mistrzem został wileński Smigły, który na 4 gry uzyskał wszystkie możliwe punkty i stosunek bramek 17:30.

Obecny stan rozgrywek ilustruje nasza pująca tabela:

1-sza GRUPA.

Nazwa klubu	gier	pkt.	st	br
Legja	4	7:1	13:3	
Union	5	6:4	13:7	
Polonia	4	3:5	5:10	
Skoda	5	2:8	7:18	

2-ga GRUPA.

Dąb	2	3:1	6:1	
Brygada	2	1:3	1:6	

3-lecia GRUPA.

Czarni	3	5:1	8:3	
P. K. S.	3	4:2	8:5	
Revera	3	2:4	6:10	
Szrelec	3	1:5	3:6	

4-ta GRUPA.

Smigły	4	8:0	17:3	
Warmja	4	4:4	6:19	
Kotwica	4	0:8	3:13	

NIEMCY PROWADZĄ W WYŚCIGU KOLARSKIM BERLIN — WARSZAWA

Dotychczas kolarze przebyli trzy etapy biegu Warszawa — Berlin.

Na trasie Kalisz — Poznań wskutek defektów zostali Kołodziejczyk i Zieliński. Wynik trzeciego etapu przedstawia się następująco: w konkurencji indywidualnej: 1) Hauswald — 4 godziny 26 min. 15 sek., 2) Leppich — 4 godz. 37 min. 50 sek., 3) Wierz — 4 godz. 37 min. 50.2 sek., 4) Napierała — 4 godz. 37 min. 50.4 sek., 5) Kapiak — 4 godz. 37 min. 56 sek.

Reszta idzie kolejno z różnicą 0.2 sek., w kolejności: Starzyński, Wasilewski, Targoński, Michalak.

W konkurencji zespołowej na etapie Kalisz — Poznań prowadzą Niemcy w czasie 18 godz. 19 min 56.6 sek. Polacy — 18 g. 31 min. 22.8 sek. Różnica czasu — 13 min. 26.2 sek. na korzyść Niemców.

W ogólnej klasyfikacji 3-go etapu prowadzą Niemcy z różnicą 21 min. 23.2 sek.

Dzień wczorajszy przeznaczony był na odpoczynek. Dziś o godz. 13 drużyna rusza do 4-go etapu na trasie Poznań — Scheidemühle (Pila).

BENNY SINGER TRENEREM SEKCJI BOKS. „NORDII”

Treningi bokserskie ZTGS „Nordii” w Sosnowcu przeprowadza słynny zawodowy bokser Benny Singer.

Zapisy do sekcji bokserskiej przyjmuje p. S. Inroligator codziennie od godz. 10 — 22 w okalu własnym przy ul. Małachowskiego 16. Treningi odbędą się we wtorek i sobotę od godz. 19 wiecz.

REPREZENTACJA POLSKI NA ME CZ PIŁKARSKI Z BELGJĄ.

Kapitan związkowy PZPN p. Kaluża nominował do reprezentacji Polski na mecz z Belgią w Brukseli w nadchodzącą niedzielę następujących piłkarzy: Albańskiego, Tatusia, Martynę, Bulanowa, Dońca, Kotlarezyka I, Kotlarezyka II, Dytkę, Wasiewicza, Pieca, Matjasa II, Szerkiego, Artura, Kryszkiewicza i Kisielińskiego.

Ogółem wyjedzie do Belgii wymienionych 15 zawodników spośród których na miejscu zostanie ustalona ostateczna jedynastka reprezentacyjna.

KRONIKA

× Z klubu motocyklowego w Sosnowcu. W dniu wczorajszym motocyklowy klub związku strzeleckiego Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu żegnał w lokalu klubowym swego długoletniego przewodniczącego komisji rewizyjnej p. Władysława Halickiego, który opuszcza Zagłębie udając się na nowe stanowisko do Matw. pod Inowrocławiem.

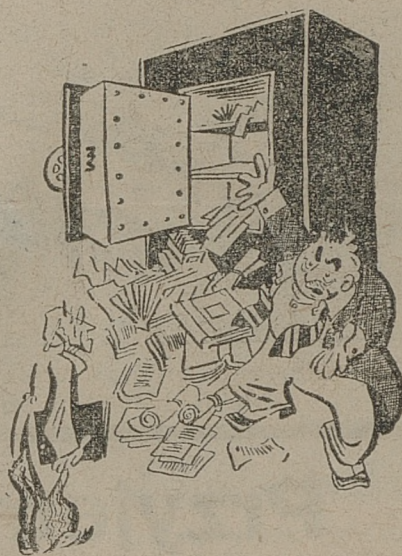
W p. Halickim klub traci dzielnego współpracownika i zanego kolegę.

× Walasiewiczówna wraca do Ameryki. 17 września Walasiewiczówna zamierza opuścić Polskę i wrócić na statku „Pilsudski” do Ameryki.

× Zebranie sekcji kolarskiej CKS. Dziś o godz. 7.30 wiecz. w lokalu własnym odbędzie się zebranie sekcji kolarskiej CKS.

HUMOR

W DZISIEJSZYCH CZASACH...

— Panie kasjerze! Gdzie jest gotówka?

— Były... dwa złote!

MIŁY GOŚĆ.

— Jedzenie było znakomite! Kucharka twoja pokazała, co umie!

— Także!

TO ZALEŻY.

— Panie konduktorze, czy pociąg stoi na tej stacji tak długo, żeby można zjeść befsztyk?

— To zależy od befsztyka!

DZIECIACZEK.

— Jak będziesz niegrzeczny, to zawołam zaraz kominiarza!

— No i co z tego? Najwyżej Kasia się ucieszy, że przyszedł jej narzeczony.

SPRYTNA „PERŁA”.

— Kasiu, pan ma dreszecz, przynieś panu do łóżka flaszkę!

— A którą, proszę pani, czy z winem czy z wódką?

NIENASYCONY.

— Egzekutor jest jak małe dziecko! Chce wszystko, to, co zobaczy.

KONCERT DOMOWY.

— Prawda, że moja żona ma piękny głos?

— Nie słyszę, co pan mówi?

— Mówię, że moja żona ładnie śpiewa.

— Przepraszam, o co chodzi?

— Moja żona ma cudowny głos.

— Przepraszam bardzo, ale ta baba przy fortepianie tak okropnie ryczy, że nie nie słychać.

PRZYCHODNIA LECZNICZA

chor. wenerycznych i skór. „Pomoc”

Sosnowiec, Sienkiewicza 17 a

Czynna: 10-114-7 pp., w święta: 11-1
Wizyta 5 złotych.

PECHOWA MAMUSIA.

— Chwalić Boga, moja pani. karnawał się udał! Wydałam zamąż dwie córeczki!

— O, to mnie gorzej poszło. Mnie za dwie udało się wydać fałszywą dwuzłotówkę!

MAŁŻENSKA STRATEGJA.

Pani Grzmotnicka robi piekło swemu małżonkowi.

— Tak, wszystko wiem! Ładnie się sprawujesz! Opowiadano mi, że wczoraj o godzinie trzeciej w nocy przyłapał cię policjant, jak obejmowałeś latarnię uliczną! Skandal!

— Ależ kochanie, jak możesz być zazdrosną o jakąś tam latarnię!

POWIEDZONKO.

Jedyna rzecz, którą człowiek potrafi zrobić bez pieniędzy — to dług!

DROBNE OGŁOSZENIA

W
„Expresie Zagłębia”
mają zawsze
niezawodny skutek.

POSADY, PRACE

PRZEDSIĘBIORSTWO handlowe poszukuje spółnika kapitał potrzebny zarząz, rezon nagli. Zgłoszenia do administracji pod 1000 — 2000.

POTRZEBNY pomocnik fryzjerski i chti-piec. Sosnowiec, Żeromskiego nr. 3.

KUPNO I SPRZEDAŻ

Okulary

kupione u handlarzy są mało wartościowe i szkodliwe dla wzroku. Kupuj okulary tylko u fachowca w firmie „Okularium” Sosnowiec, 3 maja 21. Wydaje się okulary bezpłatnie członkom Ubezpieczalni Społecznej i pracownikom kolejowym.

MOTOCYKL „Harley Davidson” 1000 cm. na chodzie do sprzedania. Wiadomość: Sosnowiec, ul. Czysta Nr. 7. W. Niepoń.

WAPNO

budowlane, I-go gatunku, wysoka procentowe, palone w piecach kregowych. Wapienniki „Brynica”, Czeladź, telefon 20.

ZGUBIONE DOKUMENTY

RAK JAN zgubił dowód osobisty, wydany przez magistrat Sosnowca, który się u niego ważnia.

BLASZCZYK JÓZEF z Żychcie zgubił zaświadczenie pracy wydane przez kopalnię Jowisz.

TUWJA GENISZYER zgubił dowód osobisty wydany przez Magistrat m. Katowice.

JOSEK EPSZTAJN zgubił dowód osobisty i książkę wojskową wydane w Sosnowcu.